

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Kielce, dnia 05-01-2024

Znak: BiZK.IV.68.1.2024

WNIOSKI do działania Straży Miejskich funkcjonujących na terenie województwa świętokrzyskiego na 2024 rok

Na podstawie § 13 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 grudnia 2009 r. w *sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością straży gminnych (miejskich)* (Dz. U. Nr 220, poz. 1733 ze zm.) dokonuje się oceny wyników kontroli przeprowadzonych w 2023 r. oraz określa się poniższe wnioski, w celu zapewnienia zgodnego z prawem działania straży miejskich funkcjonujących w województwie świętokrzyskim w 2024 roku.

Wstęp

Straż gminna (miejska) to samorządowa umundurowana formacja - w całości finansowana z budżetu gminy - której celem jest zapewnienie ochrony porządku publicznego na terenie gminy. Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. *o strażach gminnych* (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1763) utworzenie jak i rozwiązanie straży leży w wyłącznej kompetencji rady gminy, po zasięgnięciu w tej sprawie opinii właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji.

Straż jest jednostką organizacyjną gminy, kierowaną przez komendanta a nadzorowaną przez wójta, burmistrza (prezydenta miasta). Niemniej, zgodnie z brzmieniem art. 9 ust. 2 *ustawy o strażach gminnych*, nadzór nad działalnością straży w zakresie:

- 1) wykonywania swoich uprawnień,
- 2) użycia broni palnej oraz środków przymusu bezpośredniego,
- 3) prowadzenia ewidencji,

sprawuje Wojewoda przy pomocy Komendanta Wojewódzkiego (Stołecznego) Policji działającego w jego imieniu.

Wojewoda sprawuje nadzór poprzez:

- 1) okresowe lub doraźne kontrole, obejmujące całokształt lub część spraw poddanych nadzorowi,
- 2) wydawanie zaleceń pokontrolnych oraz kontrolę prawidłowości i terminowości ich realizacji,
- 3) podejmowanie innych czynności zmierzających do usunięcia stwierdzonych uchybień i zapobieżenia ich powstawaniu.

1. Liczba oddziałów straży gminnych (miejskich)

Tworzenie przez Radę Gminy - Straży Gminnej nie ma charakteru obligatoryjnego, a zatem decyzja o utworzeniu, jak i rozwiązaniu tej formacji powinna wynikać z obiektywnej oceny istniejącego poziomu ochrony porządku publicznego na terenie gminy. Zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o *strazach gminnych* - w gminach, w których organem wykonawczym jest burmistrz (prezydent miasta), tj. gminach, w których siedziba władz znajduje się w mieście położonym na terytorium danej gminy oraz odpowiednio w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców - straż nosi nazwę „Straż Miejska”.

Tabela 1. Oddziały straży gminnych (miejskich) funkcjonujące na terenie województwa świętokrzyskiego

Lp.	Straż gminna/miejska w:	Liczba osób zatrudnionych	Dane teleadresowe (adres, nr tel./fax, adres poczty elektronicznej)
1.	Straż Miejska w Busku-Zdroju	8	28-100 Busko-Zdrój, al. Mickiewicza 10; tel. 41 370 52 70, 986, fax 41 370 52 01; komendant@strazmiejska.busko.pl .
2.	Straż Miejska w Chmielniku	4	26-020 Chmielnik, ul. Dygasińskiego 12; tel./fax. 41 354 28 49; straz.miejska@chmielnik.com .
3.	Straż Miejska w Daleszycach	3	26-201 Daleszyce, ul. Sienkiewicza 11; tel. 782-910-324, fax. 41 317 16 93; straz.miejska@daleszyce.pl .
4.	Straż Miejska w Jędrzejowie	5	28-300 Jędrzejów, ul. 11-go Listopada 33a; tel. 41 386 10 10 wew. 150, 888-630-134, fax. 41 386 12 67; strazmiejska@umjedrzejow.pl .
5.	Straż Miejska w Kielcach	90	25-024 Kielce, ul. Ogrodowa 3b; tel. 41 368 75 15, 986, fax. 41 361 18 13; sekretariat@strazmiejska.kielce.pl .
6.	Straż Miejska w Końskich	5	26-200 Końskie, ul. Partyzantów 1; tel. 41 372 32 49, fax. 41 372 29 55; sm@umkonskie.pl .
7.	Straż Miejska w Małogoszczu	1	28-366 Małogoszcz, ul. Jaszowskiego 3a; tel. 41 306 01 66, kom. 602 342 526; straz.miejska@malogoszcz.pl .
8.	Straż Miejska w Morawicy	2	26-026 Morawica, ul. Spacerowa 7; tel. 41 311 46 92, 605978337, fax. 41 311 46 90 .
9.	Straż Miejska w Opatowie	3	27-500 Opatów, Pl. Obrońców Pokoju 34; tel. 15 868 13 07, 509867705, fax. 15 868 46 47; sm@umopatow.pl .

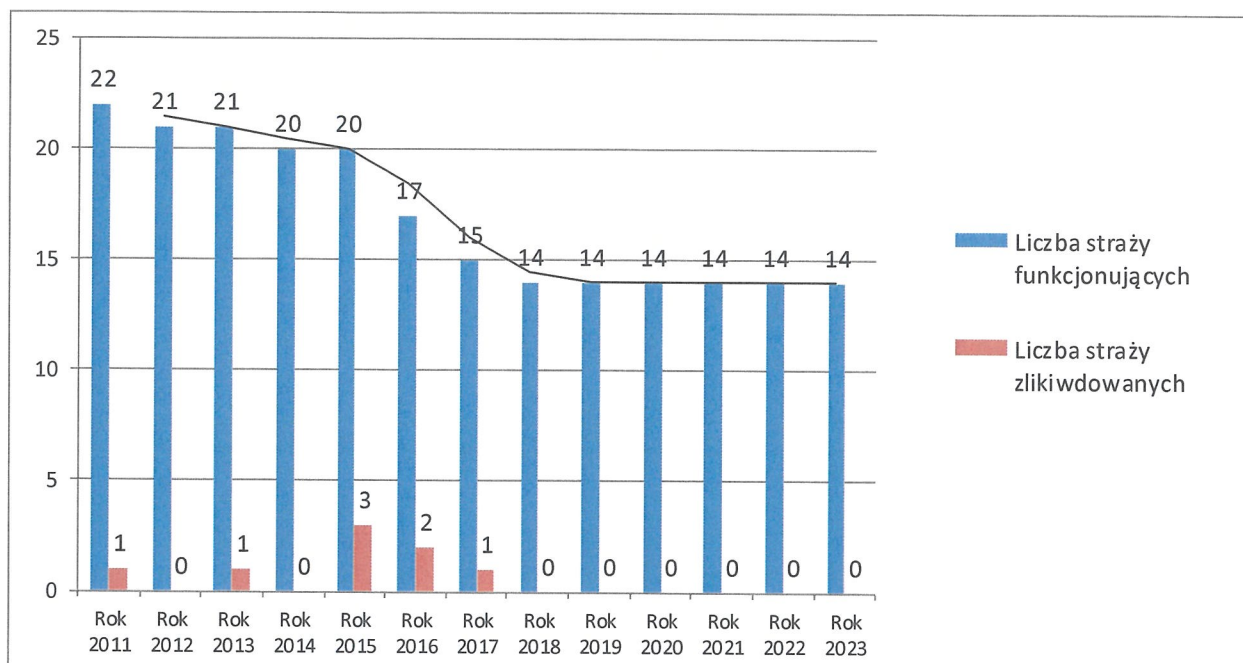
Lp.	Straż gminna/miejska w:	Liczba osób zatrudnionych	Dane teleadresowe (adres, nr tel./fax, adres poczty elektronicznej)
10.	Straż Miejska w Ostrowcu Św.	36	27-400 Ostrowiec Św., ul. Świętokrzyska 22; tel. 41 248 65 40, 986, fax. 41 265 26 36; sm@um.ostrowiec.pl .
11.	Straż Miejska w Ożarowie	6	27-530 Ożarów, ul. Stodolna 3; tel. 15 861 19 88, fax 15 861 11 36; strazmiejska@ozarow.pl .
12.	Straż Miejska w Sandomierzu	20	27-600 Sandomierz, ul. Opatowska 15; tel. 15 815 41 26, 986, fax 15 832 04 40; strazmiejska@um.sandomierz.pl .
13.	Straż Miejska w Starachowicach	14	27-200 Starachowice, ul. Radomska 45; tel. 41 274 62 48, 986, fax. 41 274 75 49; strazmiejska@um.starachowice.pl .
14.	Straż Miejska w Staszowie	6	28-200 Staszów, ul. Opatowska 31; tel.15 864 83 71, fax. 15 864 83 04; straz.miejska@staszow.pl .
Ogółem		203	

Z informacji przekazanych przez Komendantów Straży Miejskich wynika, że oddziały straży liczą od jednego do kilkudziesięciu strażników i pracowników straży.

Tabela 2. Wykaz oddziałów straży gminnych (miejskich) zlikwidowanych na terenie województwa świętokrzyskiego w latach 2011-2023

Lp.	Nazwa oddziału straży, jej siedziba		Data likwidacji
	miejska	gminna	
1.		Łągów	31.12.2011 r.
2.	Kazimierza Wielka		21.02.2013 r.
3.	Skarżysko-Kamienna		30.09.2015 r.
4.	Pińczów		08.04.2015 r.
5.	Włoszczowa		31.12.2015 r.
6.		Nagłowice	30.06.2016 r.
7.		Nowy Korczyn	01.07.2016 r.
8.		Bogoria	31.12.2017 r.
w roku 2018 – 2023 brak			
Razem	4	4	

Wykres 1. Liczba oddziałów straży gminnych (miejskich) na terenie województwa świętokrzyskiego w latach 2011-2023

Na terenie województwa świętokrzyskiego w okresie od 2011 r. do 2017 r. zlikwidowano 8 jednostek straży, w tym 4 Straże Miejskie i 4 Straże Gminne. Od 2018 r. **funkcjonuje 14 oddziałów Straży Miejskich.**

2. Ocena wyników kontroli przeprowadzonych w 2023 roku

Na podstawie § 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością straży gminnych (miejskich) Wojewoda Świętokrzyski w porozumieniu z Komendantem Wojewódzkim Policji w Kielcach sporządził „Plan kontroli okresowych oddziałów Straży Miejskich na 2023 rok”. Kontrole zaplanowano w pięciu jednostkach Straży Miejskich: w Daleszycach, Jędrzejowie, Opatowie, Sandomierzu i Starachowicach.

Planując zakres kontroli problemowych uwzględniono potrzebę oceny poprawności realizacji najczęściej wykonywanych przez strażników czynności, a mianowicie dokumentowanie czynności związanych z ujawnionymi wykroczeniami oraz ewidencjonowanie podejmowanych działań i stosowanie uprawnień przez funkcjonariuszy straży miejskich, w tym użycia środków przymusu bezpośredniego oraz współpracę Straży Miejskich z Policją.

Wszystkie czynności kontrolne prowadzili na podstawie pisemnego upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego funkcjonariusze Policji pełniący służbę w Wydziale Prewencji, wyznaczeni przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w Kielcach.

W 2023 r. przeprowadzono zgodnie z planem pięć kontroli. Mając na uwadze, że na obszarze województwa świętokrzyskiego działało 14 jednostek Straży Miejskich, kontrolami objęto 36% straży.

We wszystkich przypadkach o kontroli powiadamiano kierowników jednostek kontrolowanych w terminie nie później niż 7 dni przed rozpoczęciem kontroli, wraz z zawiadomieniem przesyłano programy kontroli.

Wyniki analizy przeprowadzonych kontroli pokazały, iż zespoły kontrole pozytywnie oceniły realizację czynności związanych z ujawnionymi wykroczeniami, ewidencjonowaniem podejmowanych działań i stosowaniem uprawnień oraz współpracę Straży Miejskiej z Policją w skontrolowanych strażach miejskich.

W celu zapewnienia realizacji art. 6 ust. 1 pkt 4 lit a) tiret drugie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o *dostępie do informacji publicznej* (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 902) wystąpienia pokontrolne opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

Należy zaznaczyć, że w związku z tym, iż nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie nie wydawano zaleceń pokontrolnych.

Zgodnie z § 11 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji 21 grudnia 2009 r. w *sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością straży gminnych (miejskich)* - do Komendantów Straży Miejskiej, skierowano wystąpienia pokontrolne Wojewody Świętokrzyskiego zawierające informacje o wynikach kontroli, a kopie wystąpień przekazano do: Burmistrza Miasta i Gminy Daleszyce, Burmistrza Miasta Jędrzejowa, Burmistrza Miasta Opatowa, Burmistrza Miasta Sandomierza, Prezydenta Miasta Starachowice oraz do Komendanta Wojewódzkiego Policji w Kielcach.

Wnioski do działania straży w 2024 roku

Biorąc powyższe pod uwagę oraz ustalenia wynikające z art. 9 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 grudnia 2009 r. w *sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością straży gminnych (miejskich)*, realizacja zadań związanych z nadzorem nad działalnością straży funkcjonujących w województwie świętokrzyskim skupiona będzie na kontynuacji kontroli w strażach miejskich, w zakresie:

1. Dokumentowania czynności związanych z ujawnionymi wykroczeniami przez Straż Miejską.
2. Ewidencjonowania podejmowanych działań i stosowania uprawnień.
3. Współpracy Straży Miejskiej z Policją.

Mając na uwadze wnioski zawarte w informacji Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli P/20/045 „*Funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi i użytkowymi oraz transgraniczne przemieszczanie odpadów*” (opublikowanej na stronie internetowej www.nik.gov.pl), należy zwrócić uwagę na prowadzenie przez jednostki Straży Miejskich kontroli sprawdzających na podstawie upoważnienia wydanego przez właściwego burmistrza (prezydenta miasta) w zakresie należytego postępowania z odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości oraz monitorowania miejsca pożarów deponowania odpadów i sporządzania protokołów z przeprowadzonych kontroli.

W związku z przepisami wynikającymi z art. 47b ustawy z dnia 17 maja 1989 roku *Prawa geodezyjnego i kartograficznego* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1752 ze zm.) istotnym jest również prowadzenie działań prewencyjno-porządkowych przez Straże Miejskie związanych z kontrolami posesji pod kątem umieszczenia w widocznym miejscu numeracji budynków.

Brak właściwego oznaczenia posesji powoduje znaczne utrudnienia w codziennej pracy służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek. Często zdarza się, że ratownicy medyczni, strażacy, bądź policjanci poszukując adresu interwencji tracą cenne minuty, które mogą uratować ludzkie życie.

Ważnym przedsięwzięciem jest, aktualizacja wiedzy oraz doskonalenie umiejętności funkcjonariuszy Straży Miejskich w zakresie efektywnej komunikacji, niezbędnej w nawiązywaniu kontaktów z lokalną społecznością oraz postępowania w sytuacjach trudnych i konfliktowych.

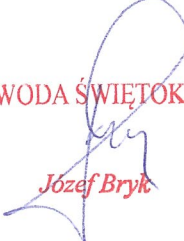
Istotnym zagadnieniem jest prowadzenie wspólnych szkoleń Straży Miejskich i Policji, obejmujących tematykę związaną z prawidłowym rozpoznaniem okoliczności popełnienia czynu lub zachowania sprawcy, które zasługują lub nie zasługują na zastosowanie pouczenia lub innego środka oddziaływania wychowawczego oraz szkoleń w zakresie sposobów i metod utrwalania udzielanych pouczeń pokrzywdzonym osobom, wobec których są podejmowane czynności lub innym osobom obecnym podczas dokonywanych czynności.

W jeszcze szerszym zakresie powinno się poszerzyć współpracę Policji i Straży Miejskich w zakresie uczestniczenia w informowaniu społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, w tym również egzekwowania obowiązku odśnieżania chodników i usuwania śniegu z dachów od właścicieli, zarządców i użytkowników nieruchomości.

Priorytetową działalnością w okresie utrzymywania się niskich temperatur oraz występowania zakłóceń w sieciach elektroenergetycznych, powinno być prowadzenie wzmożonej działalności pomocowej mającej na celu dotarcie do miejsc przebywania osób bezdomnych, udzielanie tym osobom niezbędnej pomocy i informacji o schroniskach, noclegowniach i jadłodajniach oraz prowadzenie stałych kontroli ogrodów działkowych, pustostanów, klatek schodowych, węzłów ciepłowniczych oraz innych miejsc, w których mogą przebywać osoby bezdomne. Stałym nadzorem winny być objęte miejsca przebywania cudzoziemców, w tym imigrantów przymusowych.

Reasumując w celu zwiększenia efektywności działań straży miejskich należy pogłębiać współpracę Policji i Straży Miejskich w zakresie pracy profilaktycznej na rzecz społeczeństwa oraz organizację wspólnych okresowych spotkań/odpraw Komendantów Straży Miejskich z Komendantami Powiatowymi (Miejskim) Policji lub osobami przez nich wyznaczonymi, w celu dokonywania oceny zagrożenia bezpieczeństwa ludzi oraz porządku publicznego, a także wytyczania wspólnych zadań.

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Józef Bryk

Załącznik:

Plan kontroli okresowych oddziałów Straży Miejskich na 2024 rok.